

Temamøde 25. juni 2024

For Byråd, HovedMED og råd og nævn

Vedr. status på Ishøj Kommunes økonomi efter
indgåelse af Økonomiaftalen for 2025

Dagsorden:

- Vision 2035, økonomisk politik og befolkningsudviklingen i Ishøj
- Økonomiaftalen mellem KL og regeringen for 2025 – de store linjer
- Status på Ishøj Kommunes økonomi sigtepunkter jf. ændringer siden marts
- Status på råderumskataloget
- Budgettering af skat: valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering
 - Opfølgning på selvbudgettering for budget 2024
 - Forudsætninger for valget til budget 2025
- Det videre forløb

Projekt med Center for sundt liv og trivsel

Sunde og aktive liv

Sunde liv er omdrejningspunktet for en kommune i balance – fordi sunde liv er gode liv både for den enkelte borger og for Ishøj som fællesskab. Sundhed er fundamentet for, at det enkelte menneske selv kan skabe sig et godt liv med udviklingsmuligheder og også kan bidrage til fællesskabet og til den fælles velfærd.

Stærkt fællesskab med sammenhold og engagement

Ishøjs fremtid og de gode løsninger er afhængige af, at alle – både borgere, foreninger og virksomheder – bidrager. Dette er vigtigt, fordi Ishøjs stærke fællesskaber former os som mennesker, lokalsamfund, demokrati og kommune. Som borgere i Ishøj er vi alle med til at skabe et mulighedernes Ishøj, og vi bidrager alle til både vores egen og den fælles velfærd.

Involvering af råd og nævn

FÆLLES OM MULIGHEDERNES ISHØJ

Projekt: DK2020 Klimahandleplan

Lokalt ansvar for klima, natur og miljø

I Ishøj Kommune skal vi yde vores bidrag til at løse klimaudfordringerne, og vi skal finde stærke, lokale løsninger med det formål at skabe en klimarobust og bæredygtig kommune, der også i fremtiden er grøn og byder på vilde naturoplevelser.

Økonomisk robust kommune med stærk arbejdsstyrke

Ishøj Kommune skal fortsat være en økonomisk robust kommune, så vi også i fremtiden kan sikre gode rammer for vores børn og unge, en værdig ældrepleje og støtte og omsorg til de borgere, der har brug for det. Det kræver, at vi får en stærkere arbejdsstyrke.

Budgetprocessens sigtepunkter

ISHØJS BEFOLKNING

FRA ÅRTUSINDSKIFTET TIL 2035

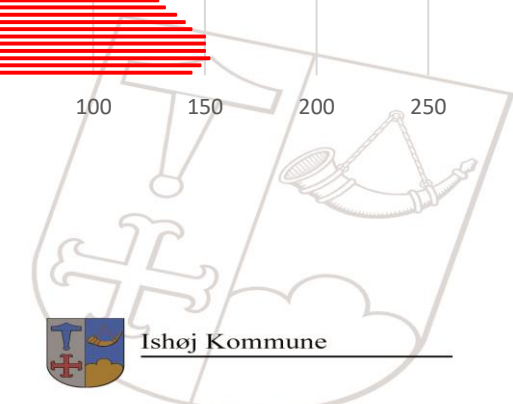
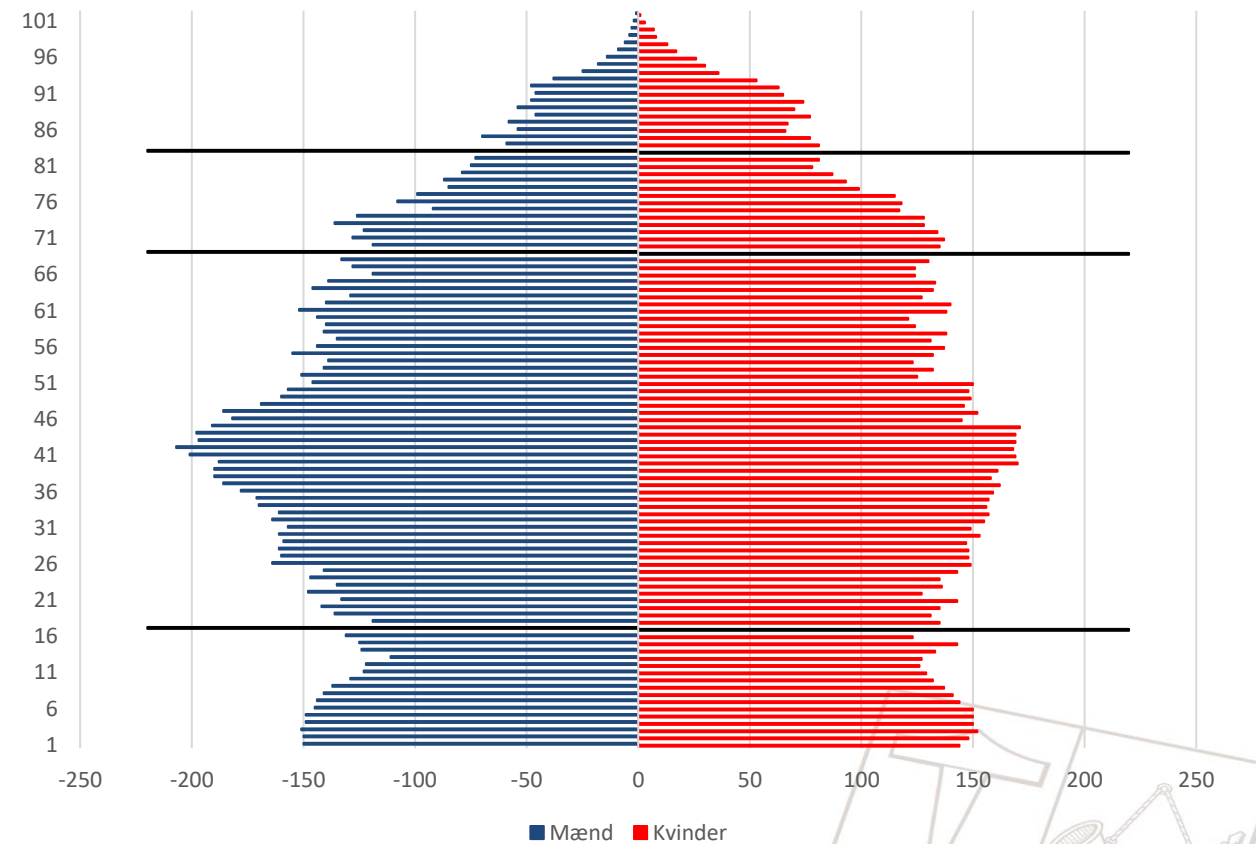
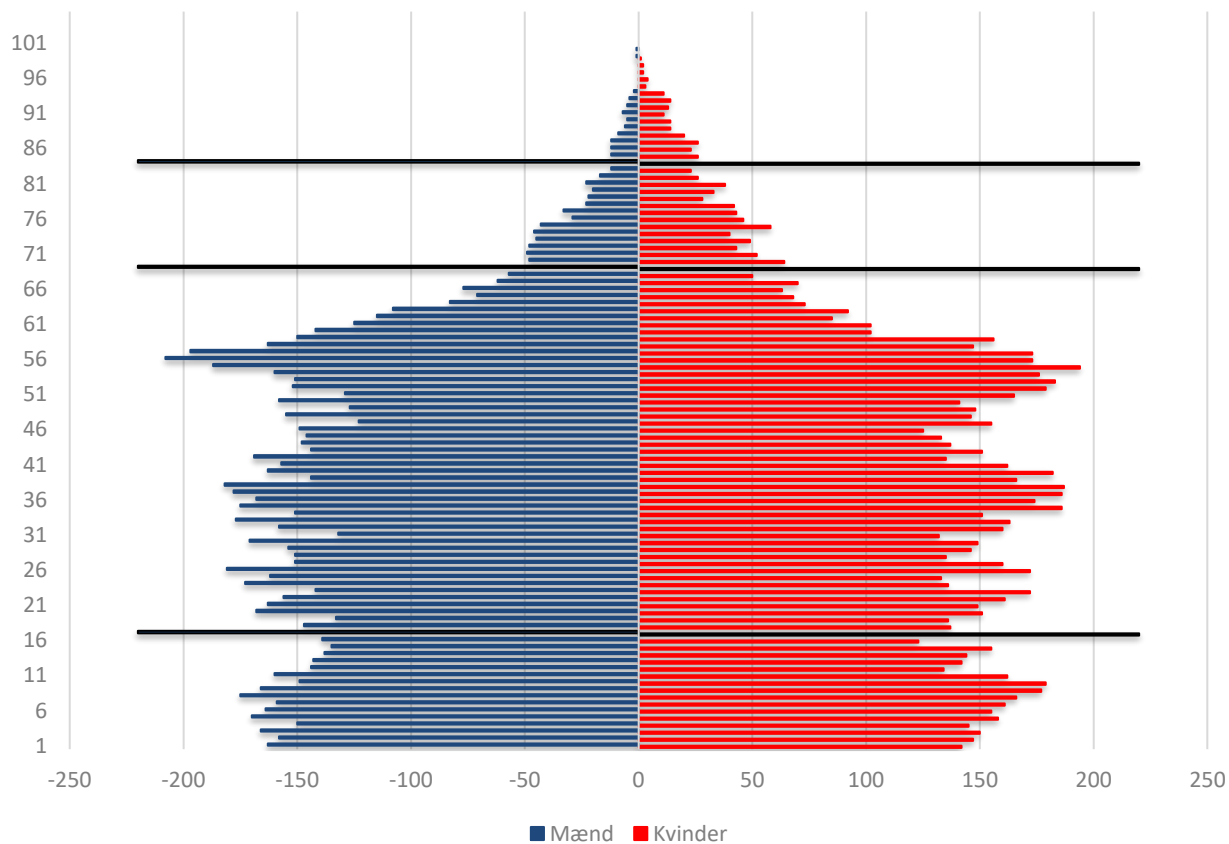

Aldersopdelt befolkninssammensætning i Ishøj

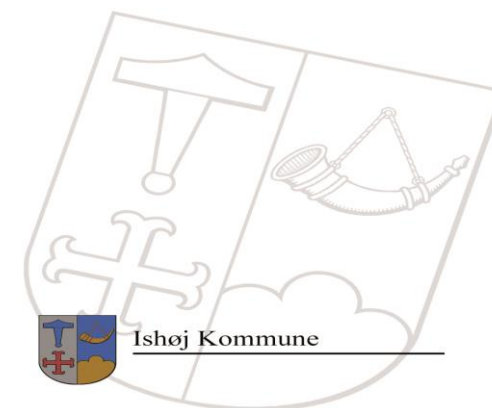
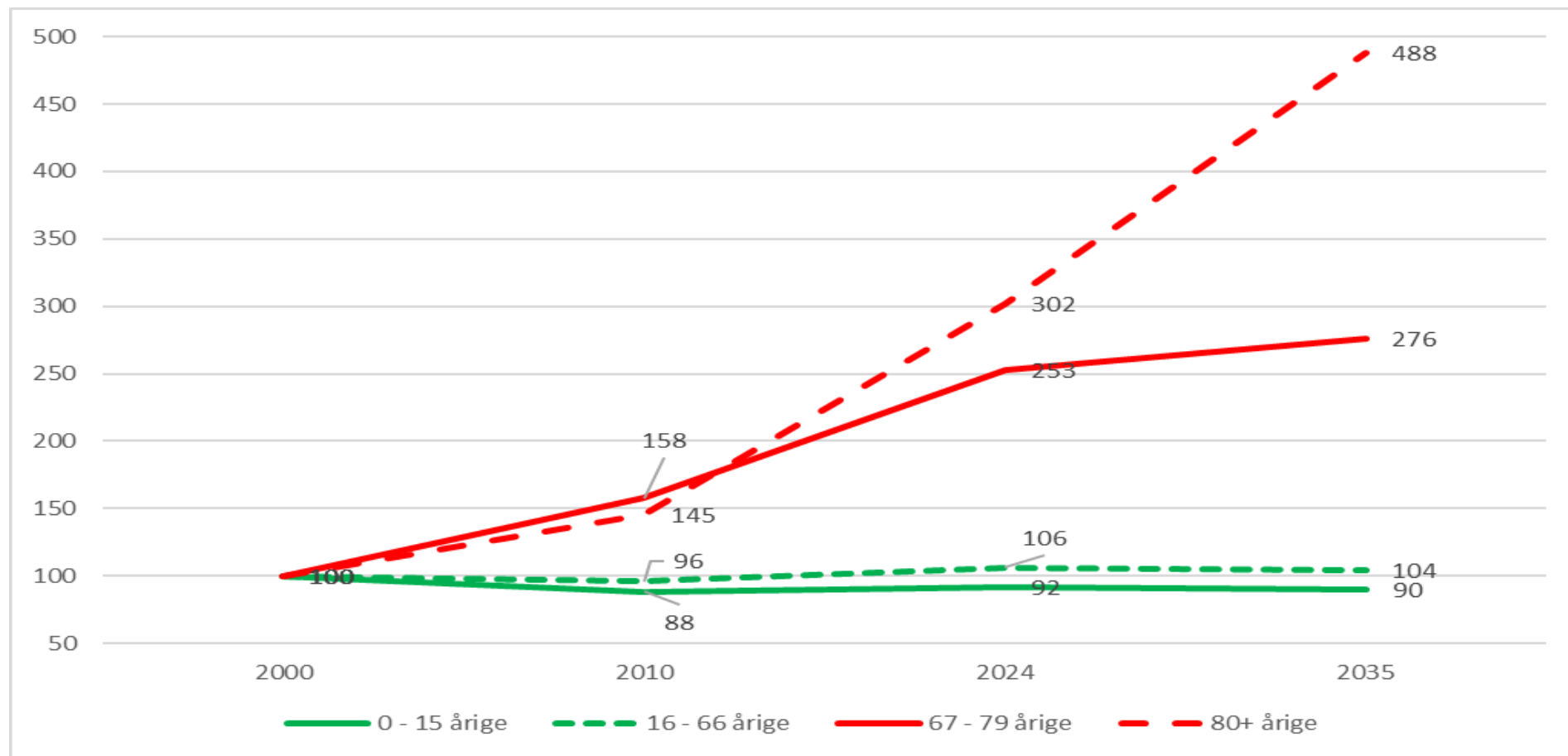
2000 vs. 2035

Fordelingen af 21.023 borgere i 2000

Fordelingen af 24.022 borgere i år 2035

Befolkningsudvikling 2000 – 2035 indeks 2000 = 100

Ishøj kommune: Antal indbyggere og deres relative fordeling: år 2000, 2025 og 2035

Antal indbyggere	2000	2025	2035 - prognose
0 - 15 årige	4.919	4.485	4.410
16 - 66 årige	14.801	15.819	15.392
67 - 79 årige	1.008	2.541	2.780
80+ årige	295	993	1.440
I alt	21.023	23.838	24.022

Fordeling i %	2000	2025	2035 - prognose
0 - 15 årige	24	19	18
16 - 66 årige	70	66	64
67 - 79 årige	5	11	12
80+ årige	1	4	6
I alt	100	100	100

Relativt færre børn, men endnu flere ældre

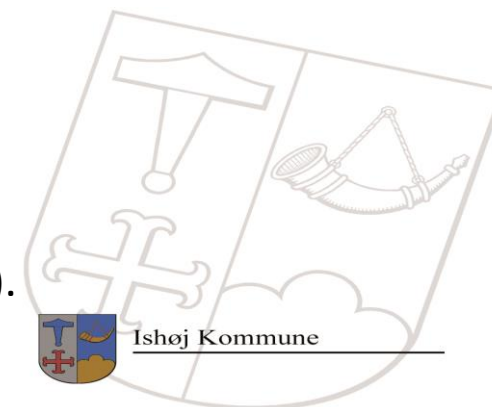
Arbejdsstyrken er p.t. historisk høj, men falder frem mod 2035 – alt andet lige.

Pres:

på at flytte ressourcer fra børneområdet

på ressourcer og serviceniveauet til ældreområdet (men faldende arbejdsstyrke at rekruttere fra).

på skatteindtægter pga. mindre arbejdsstyrke (alt andet lige)

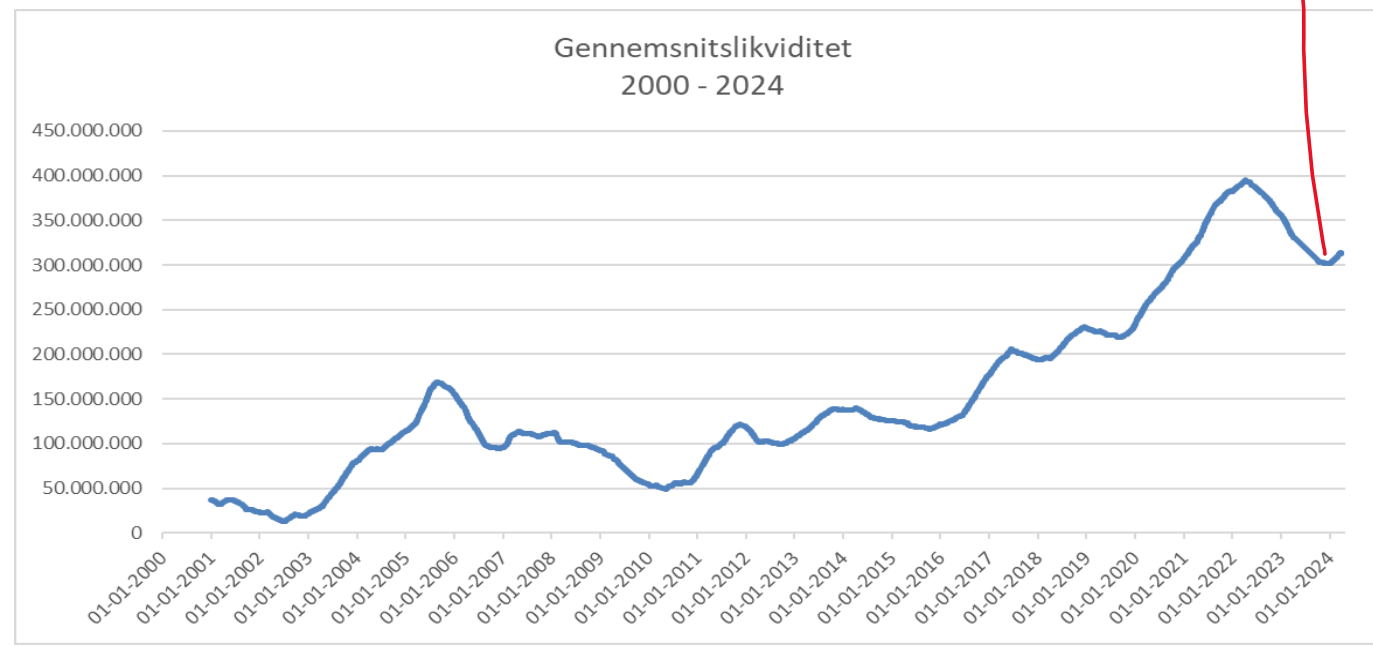
Ishøj Kommunes gæld 2024-2030 (ex. ældreboliger) og gennemsnitlige likviditet

I mio.kr.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Primosaldo	229,1	134,0	106,5	78,4	52,7	36,1	19,4
Afdrag på lån	95,6	27,9	28,5	26,1	17,0	16,7	8,4
Ultimosaldo	133,6	106,1	78,0	52,4	35,8	19,4	11,0

300 mio. kr.
1. januar 2024

Kilde: KommuneKredit

Økonomiaftale 2025: En usædvanlig økonomiaftale, (ifølge Finansministeren)

FINANSMINISTERIET

Ministeren Nyheder Udgifter Arbejdsområder Karriere Ministe

Forside > Nyheder > Nyhedsarkiv > 2024 > Maj > Største løft af kommunernes økonomi i mere end 15 år – aftale giver m

Største løft af kommunernes økonomi i mere end 15 år – aftale giver mulighed for markant løft af velfærd

31-05-2024 | Nyhed

Regeringen og KL har indgået en aftale om kommunernes økonomi for 2025. Med aftalen løftes den kommunale serviceramme med 3,4 mia. kr. og giver

Pressemeddelelse

Fælles signal til regeringen fra KL's delegeretmøde: Kommunernes økonomiske ramme skal styrkes

POLITIK

Økonomiforhandlingerne står for døren, og på KL's delegeretmøde var opfordringen klar: Kommunerne har brug

Staten bruger milliarder ekstra på kolde hænder: 'Det er helt ude af kontrol'

Udgifter til statslig administration er steget med 11,2 milliarder kroner fra 2017 til 2023

Pressemeddelelse ØA Økonomi

Økonomiaftale er et sporskifte i velfærden

Årets økonomiaftale markerer et sporskifte, hvor kommunerne får mulighed for at udvikle folkeskoler, ældrepleje og dagtilbud.

Kommunernes udgangspunkt

- Løft af servicerammen
 - Demografi
 - Fortsat udgiftspres på specialiserede indsatser
 - Behov for at investere i almenområderne
- anbefalinger fra ekspertudvalget på socialområdet
- Ikke yderligere krav om administrative besparelser
- Substantielt løft af anlægsrammen
- Flexibilitet i skatten

Råderum

- Ny opgørelse af råderum: 57,75 mia. i 2030
- Opjustering på 11,25 mia. pba. øget strukturel beskæftigelse
- Regeringen har tilkendegivet at afsætte 4,1 mia. til politiske prioriteringer i 2025.
- Inflationsfrygt/højt kapacitetspres kan komme til at fylde i stedet for.

Regeringen og KL lægger bl.a. arm om størrelsen af serviceudgifterne

Serviceudgifterne defineres som de samlede nettodriftsudgifter på hovedkonto 0-6 fratrukket:

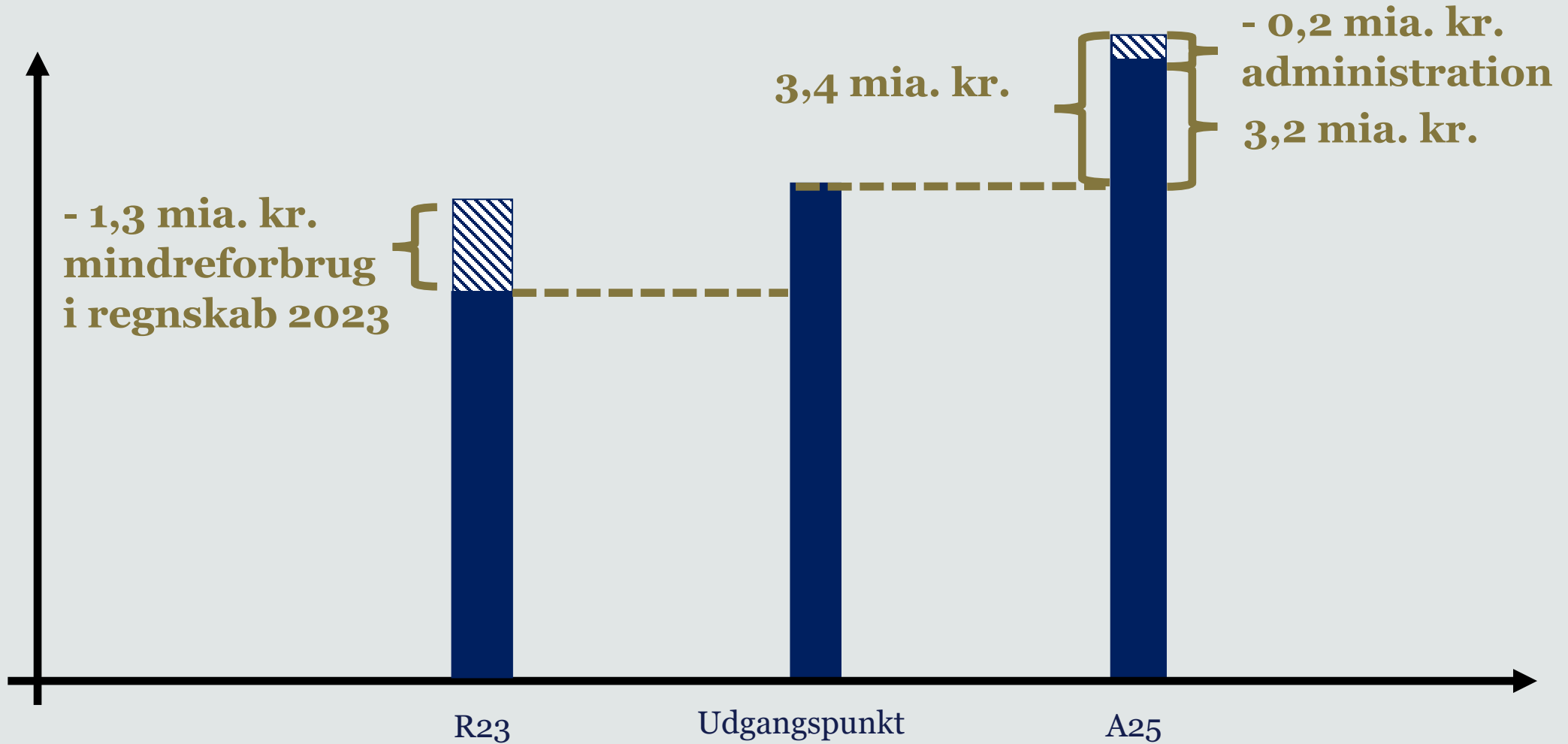
- Nettodriftsudgifterne på de brugerfinansierede områder
- Nettodriftsudgifterne til aktivitetsbestemt medfinansiering
- Nettodriftsudgifter til ældreboliger
- Indtægterne fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager
- Nettodriftsudgifterne til overførsler (herunder forsikrede ledige)

Eksempler på serviceudgifter:

- ✓ Dagtilbud, skole og SFO
- ✓ Kultur og idrætstilbud
- ✓ Specialiserede børne- og voksenområde
- ✓ Ældreområdet fx hjemmehjælp og plejehjem
- ✓ Vedligeholdelse af veje, grønne områder og bygninger samt el, vand, varme og rengøring
- ✓ Administration, betjening af borgere og Byråd

Serviceammen 2025

Fra aftalen sidste år....

Samarbejde om administration

- Fælles ambition om at gennemføre lempelser for 700 mio. kr. i 2024
- Spor 1: Enklere rammer for opgaveløsningen
 - Reduktion af krav mv. fra styrelser
 - Statslige regelforenklinger
 - Forenkling af kommunernes egne regler
 - Forenklinger i regi af udbetaling DK
 - Reduceret brug af puljer
- Spor 2: Færre og mindre bureaukratiske tilsyn
- Spor 3: Strukturelle tiltag
- Vi starter med spor 1 og 2

Status på samarbejdet om administration

Overordnet: Vi er i gang, men ikke mål

Spor: Regelforenklinger

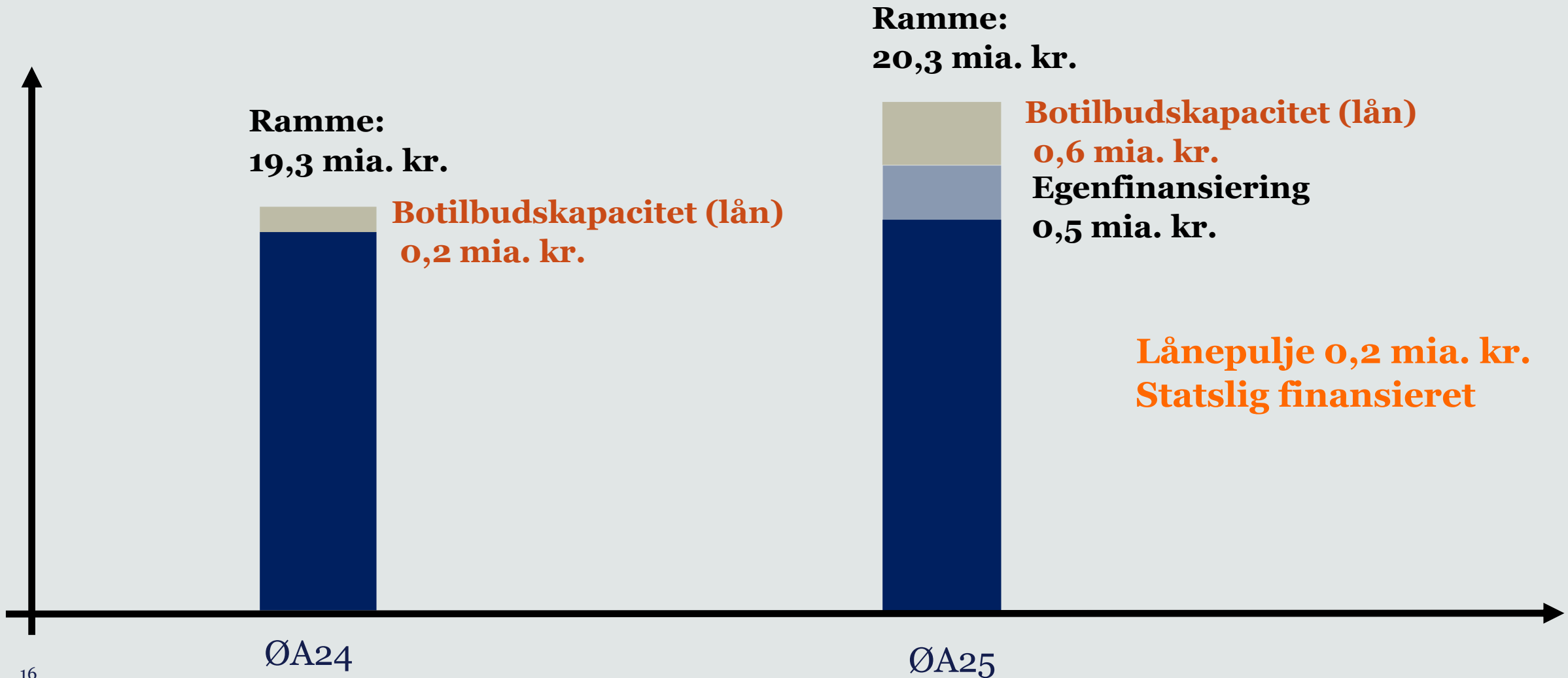
- KL har fremsendt 151 konkrete forslag
- Her til kommer forslag fra regeringen
- Regeringen har med ØA25 fremlagt 113 forslag (inkl. tilsyn)

Spor: Kommunernes egne regelforenklinger

- Mangeårigt fokus i kommunerne
- 9 ud af 10 kommuner er i gang

Anlægsudgifterne i 2025

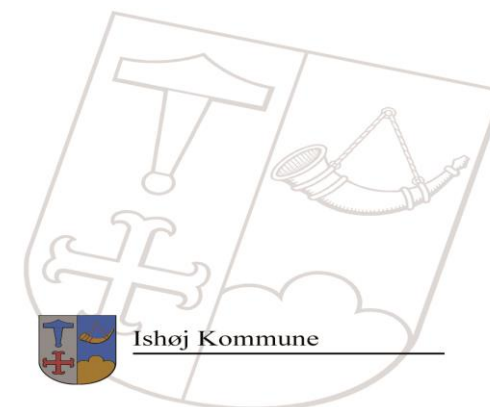
Investeringsoversigt B2025-2028 Udgangspunktet

Tekst	u/i	Bev.	2025	2026	2027	2028	2025 - 2028
Brohuset, ekstra arealer til Jobcenter 3 etager	u		25.000				25.000
Klimainitiativer (energibesparelse)	u	*	4.000				4.000
Bygningsrenovering	u	*	1.000				1.000
Konvertering af gas til fjernvarme	u		5.160		900		6.060
Belysningsprojekt skoler og institutioner	u		2.400	4.500			6.900
Udvidelse af Kærbo med 30 pladser	u		21.000	24.500			45.500
Natur og grønne områder	u	*	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Beplantning og byrum, klimatilpasning (Vava)	u	*	4.000				4.000
Helhedsplan for idrætsområdet	u	*	5.000	40.000	40.000		85.000
Klimapark Sydengen (Sydengen)	u	*	2.725	2.725	2.275		7.725
Slidlagsrenovering	u	*	2.500	1.500	1.500	1.500	7.000
Betonbygværker (renovering)	u	*	2.800	2.800	2.800	2.800	11.200
Trafiksikkerhedspulje	u	*	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Renovering af fortove i erhvervsområdet	u	*	2.000	2.000			4.000
Stianlæg	u	*	850				850
Uddybning af sejlrenden i havn - overf. driften	u	*	200	200	200		600
Vejlebroskolen - tag	u	*	6.500				6.500
Udvidelse af Kærbo 30 pl. - servicearealer	u		4.000	4.000			8.000
Investeringer i alt			92.135	85.225	50.675	7.300	235.335
- Indenfor anlægsrammen			71.135	60.725	50.675	7.300	189.835
- Uden for anlægsrammen			21.000	24.500	0	0	45.500
Beregnet anlægsramme			63.481	63.481	63.481	63.481	
Overskridelse af anlægsrammen			-7.654	2.756	12.806	56.181	

Oversendt fra Byrådet:
Kunst i det offentlige rum
Thorsbro Vandværk
Helhedsplan for
idrætsområdet
Kystbeskyttelse

...

...

Økonomiaftalen for budget 2025

Er det en god økonomiaftale?

Finansministeren mener:

Kommunerne tænker nok:

Lidt fakta på landsplan

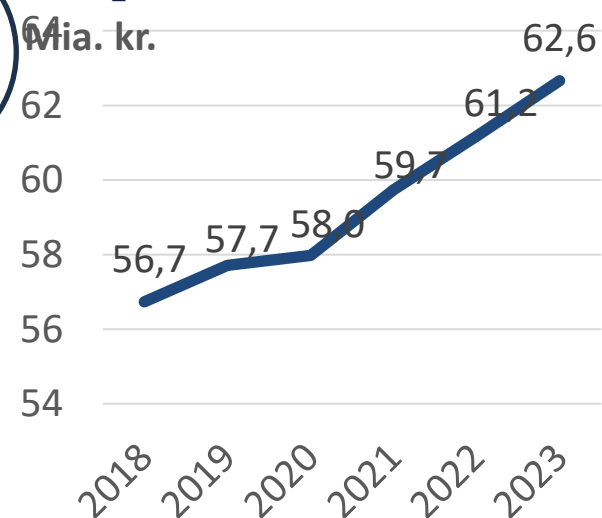
Aftalt realløft fra 2018-2023 mia. kr. ifølge Finansministeriet.

2018	2019	2020	2021	2022	2023	I alt
0,3	1,2	1,7	1,5	1,4	1,3	7,4

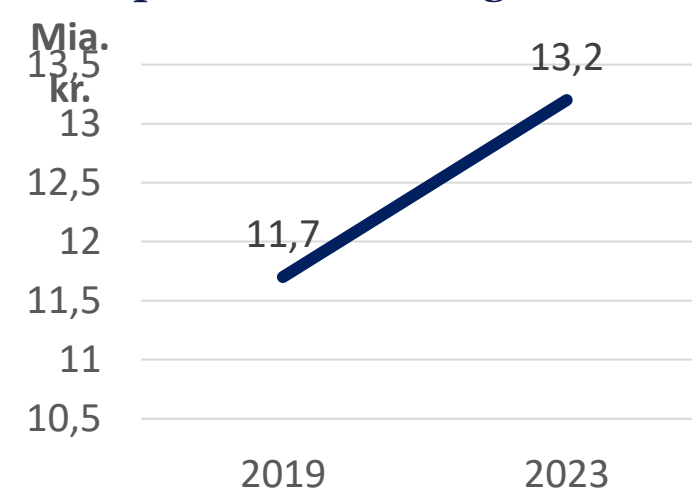
De specialiserede indsatser har spist væksten, så fx demografiudfordringen på ældreområdet er ikke finansieret gennem årene!

Merudgifter til specialiserede indsatser er på 7,4 mia. kr. siden 2018

Det specialiserede socialområde

Specialundervisning

Og hvor står vi så i Ishøj Kommune?

Det ligner nok mest...

Service ramme udfordringen B2025 – sammenligning mellem marts og juni

Budgetområde	I marts mio. kr.	Bemærkninger	I juni mio. kr.	
Overskridelse B25 i vedtaget Budget 2024-27 (7,7 mio. kr.)	8 (5-8)	Beregning viser at FB25 så ligger 5 mio. kr. over service rammen, pga. ændret p/l.	8	SKAL valideres med nye p/l skøn!
Botilbud, aktivitets og samværstilbud, vederlagsfri fysioterapi, hjælpemidler m.v. CVV	6	Beløbet af et gennemsnit af løftet af de nævnte udgifter de seneste 3 år.	17	Foreløbig prognose for 2025
Specialiseret børneområde	-		-2	Foreløbig beregning! Genberegnes ult. august
Energi	-2	Der er forudsat lavere forbrug pga. initiativer samt energipriser som nu.	-2	Forudsætter fortsat lave energipriser
Korrigeret fx pga. demografimodeller	?	Der er tildelingsmodeller vedr. pengene-følger-barnet, ældreområdet og skoleområdet.	-7	Lavere børnetal for skole og dagtilbud
2 færre klasser i folkeskoler	-2	Foreløbigt skøn	-2	
Historisk service ramme løft	-7	Gennemsnitligt løft de seneste 5 år. Øget usikkerhed pga. ny OK-aftale	-15	Beregnet pba. aftalen – endelig beregning mangler
Mindre administration, jf. Regeringen	?	Del af økonomiforhandlingerne. Der arbejdes p.t. på konkretisering i Regeringen og KL.	0	Indgår i service rammen
Udfordring service rammen i alt <u>før</u> politiske ønsker	3 (0-3)	<u>Hvis det lave udgangspunkt vælges fra intervallet 5-8 mio. kr. er udfordringen 0 mio. kr.</u>	<u>-3-0</u>	
Nye politiske ønsker	5 (1-8)	Der blev i B23 indarbejdet ønsker for 1,4 mio. kr. og 7,5 mio. kr. i B24. Her er beløbet sat til 5 mio. kr.!	5	Beløbet er sat til 5 mio. kr.!
Udfordring service rammen i alt, inkl. nye politisk ønsker	8		2-5	
Parallelsamfund	7-20	De seneste skøn, dels pga. dagtilbudspladser, dels socialområdet. Meget usikre!	?	Kendes 1. december!
Udfordring service rammen – inkl. nye politiske ønsker og parallelsamfund	<u>15-28</u>		<u>?</u>	

**B2026:
prognosen
siger
udgiftsvækst!**

3-Partsaftalen i budgettet

Ekstraordinære fremskrivningsprocenter

Faggrupper:	2024	2025	2026
Social- og sundhedsassistenter	1,85	2,61	1,29
Social- og sundhedshjælper	1,85	2,61	1,29
Pæd. personale, daginstitutioner/klub/skolefritid	1,40	0,70	2,09
Pæd. personale, forebyg. og dagbehandl. område	1,30	0,65	1,95
Pæd. personale, særlige stillinger	1,40	0,70	2,10
Socialpædagoger og pæd. personale døgninstitutioner mv.	1,30	0,65	1,96
Dagplejere	0,14	0,07	0,20

- Budgettet til 3-partsgrupperne er løftet i 1. budgetopfølgning
- Budgettet til 3. partsgrupperne er løftet i det administrative budget for 2025
- Servicerammen er løftet for budget 2025 på landsplan
- Finansieringen til 3-partsgrupperne er løftet på landsplan.

Status: råderums forslag fra fagudvalgene (kr.)

Udvalg	Udmeldt ramme for 2025	Besparelsesforslag 2025 (drift)	Udmeldt ramme for 2026 - 2028	Besparelsesforslag 2026 - 2028 (drift)
Social - og sundhedsudvalget	-2.880.000	-12.171.000	-4.320.000	-13.181.000
Børne- og undervisningsudvalget	-3.810.000	-3.827.000	-5.715.000	-5.563.000
Teknik- og Bygningsudvalget	-870.000	-870.000	-1.305.000	-870.000
Klima- og Miljøudvalget	-50.000	-50.000	-75.000	-50.000
Kultur- og fritidsudvalget	-420.000	-420.000	-630.000	-630.000
Erhvervs- Beskæftigelsesudvalget	-110.000	-613.000	-165.000	-955.000
Økonomi- og Planudvalget	-1.860.000	-1.860.000	-2.790.000	-2.790.000
Samlet	-10.000.000	-19.911.000	-15.000.000	-24.039.000

Status: ønsker ud over rådighedskataloget fra partierne/listerne

Drift - antal	Anlæg - antal	Bemærkning
33	19	Forslagene vil blive beskrevet og, så vidt muligt, prissat af administrationen.

Valg af skattegrundlag:

Statsgaranti eller selvbudgettering ?

Opfølgning på valget af selvbudgettering for budget 2024 for Ishøj Kommune

- Isoleret set er der en gevinst pt. på 53,2 mio. kr.
- Når vi tager højde for balancereguleringen i 2027 sfa. de 81 andre kommuner der selvbudgetterede står Ishøj til at få en bloktilskudsregulering på -42,8 mio. kr.
- Dvs. pt. er nettogevinst på 10,4 mio. Kr. for Ishøj Kommune – men vi kender først slutresultatet i 2027!

Valget mellem selvbudgettering og statsgaranti i 2025 afhænger af:

- Befolkningstallet – både i Ishøj og på landsplan!
- Udviklingen til (forventede) indkomstskatter – både i Ishøj og på landsplan
- Antal og hvilke kommuner der vælger selvbudgettering

Proces:

- Statsgarantien kendes primo juli
- Selvbudgettering kan beregnes i september, når nye skatteskøn kendes
- Valget skal træffes senest 15. oktober

Hvad mangler vi lige nu før det administrative budget er klar til høringen medio august?

- Endelig håndtering af tekniske korrektioner
- Endelig pris- og lønfremskrivningen af budgettet
- Skatter, tilskud og udlignings beregning
- Rådighedsforslag skal færdiggøres

Den videre budgetproces frem til 1. oktober

- ❖ Høring fra 16. august til 5. september
- ❖ Budgettet 1. behandles 19. august af ØPU
- ❖ Budgetseminar 5. september
- ❖ Politiske forhandlinger....
- ❖ Budgettet 2. behandles 24. september af ØPU
- ❖ Budgettet 2. behandles 1. oktober af Byrådet

Status til at gå på sommerferie med....

- Vi står et historisk godt sted! Høj kassebeholdning og faldende gældsbyrde, MEN...
- Befolknings sammensætning arbejder imod os frem mod 2035
- Budget 2025:
 - Servicerammeudfordringen er mindre end forventet i marts
 - Rådighedskataloget giver politiske prioriteringsmuligheder
 - Anlægsrammen er presset i 2025, letter lidt, især fra 2027...
 - Skattevalget hælder mod ...?

Fremtidens økonomiske muligheder står på skuldrene af nutidens beslutninger...

Tak for nu....

